

Electronic signature

Signed by

Bjørgan, Jon Erling

(Identity verified with BankID (NO))

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

22.03.2024 14:53:40

Date of birth

1961-11-18

Signature method

BankID (NO)

Signed by

Sand, Tonje Urdal

(Identity verified with BankID (NO))

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

22.03.2024 10:49:43

Date of birth

1979-04-10

Signature method

BankID (NO)

Signed by

Jan Einar Åhlander

(Identity verified with BankID (SE))

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

22.03.2024 10:02:07

Date of birth

1955-05-13

Signature method

BankID (SE)

Signed by

PÄR LAGERYD

(Identity verified with BankID (SE))

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

22.03.2024 10:47:06

Date of birth

1959-10-04

Signature method

BankID (SE)

Signed by

Berit Mørck

(Identity verified with BankID (NO))

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

22.03.2024 09:55:33

Date of birth

1961-09-13

Signature method

BankID (NO)

Signed by

Hegge, Mona Væring

(Identity verified with BankID (NO))

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

22.03.2024 14:36:11

Date of birth

1958-12-26

Signature method

BankID (NO)

Signed by

Jensen, Frank Heine

(Identity verified with BankID (NO))

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

22.03.2024 13:16:34

Date of birth

1961-09-02

Signature method

BankID (NO)

Signed by

Bjerke, Finn Erik

(Identity verified with BankID (NO))

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

22.03.2024 09:55:02

Date of birth

1959-08-29

Signature method

BankID (NO)

Skanska Norge Konsernpensjonskasse

Org. Nr. 971510110

Årsrapport 2023

- **Årsberetning**
- **Regnskap**
- **Balanse**
- **Endringer i egenkapital**
- **Kontantstrømsanalyse**
- **Noter**
- **Revisjonsberetning**
- **Aktuarsberetning**

STYRETS BERETNING 2023

SKANSKA NORGE KONSERNPENSJONSKASSE

1. Pensjonskassen

Skanska Norge Konsernpensjonskasse er en pensjonskasse for Skanska Norge AS og konsernselskapene Utleiecompagniet AS, Vassbakk & Stol AS, Skanska Eiendomsutvikling AS, Entreprenørservice AS, Skanska Husfabrikken AS og Skanska Commercial Development Norway AS.

Pensjonskassen har kontor i Skanskas lokaler i Lakkegata 53, 0187 Oslo.

Pensjonskassen tilbyr ytelsesordning med avtalt alders- og uførepensjon for alle medlemsbedrifter. Flere av bedriftene har i tillegg avtale om ektefelle-, samboer- og barnepensjon. Alders-, ektefelle- og samboerpensjon er med fripoliseopptjening.

Ordningen ble lukket for nye medlemmer fra og med 1. august 2017.

Pensjonskassen tilbyr i tillegg en innskuddsordning for medlemmer som fortsetter å jobbe etter fylte 67 år, og som har full opptjening på 30 år i ytelsesordningen ved opptjeningsalder 67 år eller senere. Årlig innskudd er på 2 % av lønn mellom 1 og 12 G, og den garanterte avkastning er 0 %. Forvaltningen er felles med midlene i ytelsesordningen. Medlemmer uten full opptjening ved 67 år fortsetter sin opptjening i ytelsesordningen, men maksimalt til fylte 70 år, som er aldersgrensen i Skanska-konsernet.

2. Pensjonsområdet

Pensjonskassen bruker tariff K2013 med sikkerhetsmarginer, og premiereserven er fullt opp reservert for både aktiv-, pensjonist- og fripolisebestanden.

Bestandsutvikling 1.1 – 31.12.2023

(antall kontrakter)

Gruppe	IB	UB
Aktiv	1 635	1 469
Aktiv med fleksibelt uttak	31	44
Alderspensjonist	1 319	1 333
Ektefellepensjonist	331	340
Samboerpensjonist	10	11
Barnepensjonist	10	10
Uførepensjonist 100 %	224	216
Uførepensjonist < 100 %	24	25
Totalt medlemmer	3 584	3 448
Fripolise Aktiv	3 673	3 628
Fripolise Alderspensjonist	65	78
Fripolise Ektefellepensjonist	1	1
Fripolise Samboerpensjonist	1	2
Fripolise Barnepensjonist	9	8
Fripolise Uførepensjonist	253	250
Totalt fripoliser	4 002	3 967
Innskuddspensjon	16	16
PKB	6	8
Totalt innskudd	22	24
SUM	7 608	7 439

Premieinntektene utgjorde 365 mill. mot 293 mill. året før og utbetalte pensjoner var 135 mill. mot 124 mill. året før. Premiereserven var på 4,295 mill. mot 4,050 mill. ved forrige årsskiftet. Fripolisene utgjør 957 mill. som er 22 % av forpliktelsene. Den garanterte renten for 2023 var 2,55 % ned fra 2,60 % året før.

3. Styring administrasjon

Pensjonskassens styret skal i henhold til vedtektene bestå av inntil syv medlemmer. Styret bestod av tre kvinner og fire menn.

Styret

Jon Erling Bjørgan
 Tonje Urdal Sand
 Pär Lageryd
 Jan Åhlander
 Berit Mørck
 Frank Heine Jensen
 Olav Inge Beisland
 Mona Hegge
 Martina Baluchova

Styreleder
 Nestleder
 Styremedlem
 Styremedlem
 Styremedlem (eksternt medlem)
 Styremedlem (HTU)
 Varamedlem (HTU)
 Styremedlem (SKAFF)
 Varamedlem (SKAFF)

Valgt av

Skanska
 Skanska
 Skanska
 Skanska
 Skanska
 Medlemmene
 Medlemmene
 Medlemmene
 Medlemmene

Det er avholdt fem ordinære styremøter og behandlet 19 saker i 2023. Det er ikke avholdt ekstraordinære styremøter i 2023.

Styremedlemmene er dekket av en styreansvarsforsikring for pensjonskasser.

Styreforsikringen er tegnet i fellesskap for pensjonskassene i Skanska konsernet.

Forsikringen er utstedt av anerkjente forsikringselskaper med tilfredsstillende finansiell rating.

Administrasjon og avtaleforhold

Pensjonskassen har ingen ansatte og har i 2023 hatt avtale om kjøp av følgende administrative tjenester:

Tjenester

Daglig ledelse av pensjonskassen
Ansvarshavende aktuar, medlemsstøtte, administrasjonssystem og utbetaling av pensjoner
Medlemsstøtte
Regnskapsføring
Investeringsrådgivning, risikostyring og rapportering
Internrevisor
Eksternrevisor

Leverandør

Skanska Norge AS
Lumera AS
Skanska Norge AS
Skanska Norge AS
Grieg Investor AS
Deloitte
EY

4. Kapitalforvaltning

Hovedmålsettingen med kapitalforvaltningen er å oppnå en god langsiktig avkastning. Kapitalforvaltningsstrategien gir klare føringer for hvordan pensjonskassens midler skal forvaltes. Pensjonskassen skal ha oversikt over, helhetlig styring med, og god kontroll på de risikoer som oppstår med kapitalforvaltningen.

Kapitalen blir forvaltet samlet og er organisert i en portefølje tilhørende medlemmene (kollektivporteføljen) og en portefølje tilhørende selskapet (selskapsporteføljen). Styret har fulgt opp i henhold til kravet om forsvarlig kapitalforvaltning. Porteføljene har vært løpende vurdert og tilpasset kapitalforvaltningsstrategien.

Finansutvalget har fremmet investeringsforslag til styret. Styret har vurdert og vedtatt forslagene. Finansutvalgets medlemmer er Øistein Medlien, Anton Rantaeskola, Pär Lageryd, Jon Erling Bjørgan og Finn Erik Bjerke. Styret har i 2023 gjennomgått og vedtatt strategi for kapitalforvaltning. Pensjonskassen skal opptre ansvarlig i sine investeringer. Strategien inneholder ESG krav om grunnprinsipper, minimumskrav, ambisjon og målsetninger. Arbeidet med å fremme ansvarlige investeringer er et langsiktig arbeid med kontinuerlig forbedring over tid. Det skjer store endringer innenfor metode, regulatoriske forhold og verktøy som setter nye krav til pensjonskassens arbeid.

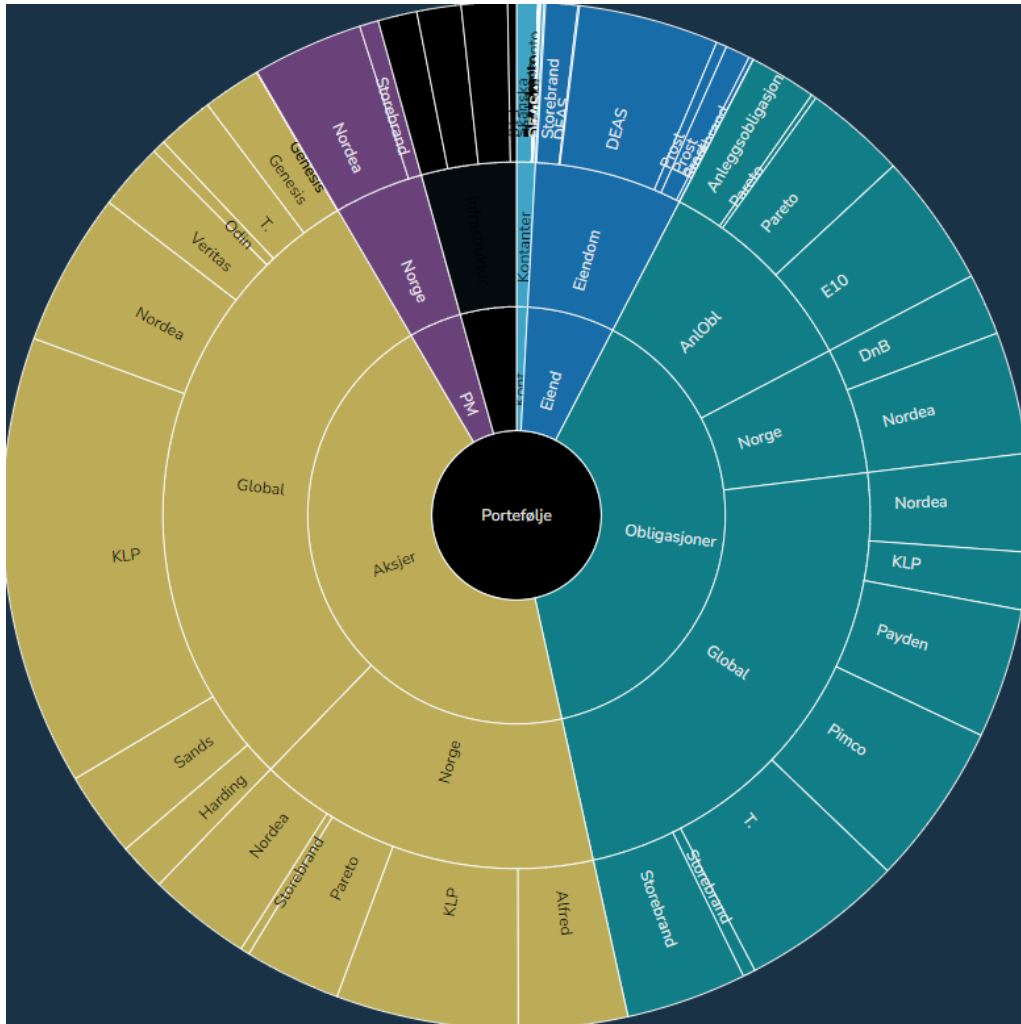
Porteføljeinvesteringene hadde i 2023 en god verdiutvikling.

Kapitalavkastningsrente på kollektivporteføljen i 2023 ble 7.7 %.

Verdijustert Kapitalavkastningsrente på kollektivporteføljen i 2023 ble 8.0 %.

Verdijustert Kapitalavkastningsrente på selskapsporteføljen i 2023 ble 10.2 %.

Pensjonskassens samlede investeringer ved årsskiftet er fordelt som vist under.

Kapitalforvaltningen følges opp og rapporteres daglig med Grieg Enigma. Kontroll av investeringene og månedlig rapportering til styret gjøres av risikostyringsfunksjonen hos Grieg Investor AS.

5. Risiko og soliditet

Pensjonskassens risikostyring fremgår av strategidokumenter. For å kvantifisere pensjonskassens totale risiko beregnes finanstillsynets solvenskapitaldekning. Rapporten blir sendt til styremedlemmene månedlig. Rapporten viser pensjonskassens samlede solvenskapitalkrav mot ansvarlig kapital. Solvenskapitaldekningen med og uten overgangsregel var ved årsskiftet 159% og 158%.

Risikostyring på forsikringsområdet, fremgår av forsikringsstrategien. Forsikringsrisikoen er delt inn i biometrisk risiko (død, uførhet og opplevelse), katastroferisiko, avgangsrisiko, kostnadsrisiko og renterisiko. For hvert av disse risikoelementene er det utarbeidet risikorammer som skal sikre at alle vesentlige risikoer er styrt. Rammene angir hvilke avvik fra forventning som kan aksepteres før det iverksettes tiltak. Reassuransestrategien er en del av katastroferisikoområdet.

Arbeidet med risikostyring og internkontroll foregår kontinuerlig. Internkontrollrapporten fra daglig leder ble fremlagt styret i 2023 og bekreftet pensjonskassens internkontroll og risikostyring som anses som tilfredsstillende.

Pensjonskassen er utsatt for finansiell risiko i form av markedsrisiko og kredittrisiko. Kapitalforvaltningen styrer mot å oppnå høyest mulig langsiktig avkastning på pensjonskassens midler innenfor rammene i strategi for kapitalforvaltning. Styret er opptatt av å redusere risiko og investeringene er fordelt på forvaltningsstiler, aktivaklasser og geografiske områder.

Styret er av den oppfatning at pensjonskassens risikobærende evne står godt i forhold til investert portefølje.

6. Årsresultat

Disponering av resultat etter skatt (NOK 1000)	2023	2022	2021	2020
Teknisk resultat før disponering	317 766	102 873	245 692	148 954
Tilleggsavsetninger	-89 954	0	-121 317	-20 661
Disponering til kontraktene	-184 272	-81 312	-99 600	-109 415
Teknisk resultat etter disponering	43 540	21 561	24 775	18 717
Resultat ikke teknisk regnskap	78 420	-59 195	140 900	36 211
Skatt	-17 461	-1 210	-7 986	-4 862
Totalresultat	104 499	-38 845	157 689	50 066
Som disponeres slik:				
Fra/Til egenkapitalen	73 879	-39 133	127 175	49 690
Til risikoutjevningfond	620	288	515	377
Avsatt til utbytte	30 000	0	30 000	0

7. Andre forhold

Fortsatt drift

Styret bekrefter at årets regnskap er avgitt under forutsetning om fortsatt drift, og at grunnlaget for dette er til stede. Høyere renter har bedret det langsiktige avkastningsresultatet. Styret vurderer pensjonskassens soliditet som tilfredsstillende.

Russlands invasjon av Ukraina

Russlands invasjon av Ukraina og geopolitisk støy har hatt liten påvirkning på avkastningen. Pensjonskassen har fremdeles litt under 1 mill. i et sidefond hos Genesis som er suspenderte Russiske aksjer.

Konsesjon

Pensjonskassen har konsesjon, gitt i brev fra Finanstilsynet av 15. april 2008. Gjeldende vedtekter er fra november 2017.

Ansatte

Pensjonskassen har ingen ansatte, og kjøper økonomisk/administrative tjenester i hovedsak fra Skanska Norge AS.

Likestilling

Pensjonskassens styre består av syv medlemmer hvorav tre er kvinner. Pensjonskassen er bevisst på de samfunnsmessige forventninger om tiltak for å fremme likestilling i styret.

Miljø

Det ytre miljø påvirkes ikke av driften og pensjonskassen har ingen forsknings- eller

utviklingsaktiviteter.

Diskriminering

Styret er bevisst på at ingen skal diskrimineres på grunn av kjønn, hudfarge, religion, legning eller alder.

Oslo 20. mars 2024

Jon Erling Bjørgan Styreleder	Tonje Urdal Sand Nestleder	Jan Åhlander Styremedlem
Pär Lageryd Styremedlem	Berit Mørck Styremedlem	Mona Hegge Styremedlem
Frank Heine Jensen Styremedlem		Finn Erik Bjerke Daglig leder

Skanska Norge konsernpensjonskasse

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP		2023	2022
1.0	Premieinntekter		
	Note		
1.1	Forfalte premier, brutto	364 782 801	291 861 644
1.2	Avgitte gjenforsikringspremier	-167 540	-167 768
	Sum premieinntekter	364 615 261	291 693 876
2.0	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		
2.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	32 021 845	7 348 043
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	72 780 136	67 926 827
2.2.1	Netto driftsinntekt fra eiendomsfond	13 425 749	10 504 652
2.4	Verdiendringer på investeringer	97 467 010	-584 505 108
2.4.1	Verdiendringer på eiendomsfond	-39 131 689	-16 645 188
2.4.2	Verdiendring K/S selskap	-7 297 586	-4 530 987
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	300 176 126	107 862 635
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	469 441 590	-412 039 125
5.0	Pensjoner		
5.1	Utbetalte pensjoner	-135 701 462	-124 613 632
5.2	Overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	-11 225	-164 537
	Sum pensjoner	-135 712 687	-124 778 169
6.0	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse – kontraktsfastsatte forpliktelser		
6.1	Endring i premiereserve, brutto	-245 096 773	-198 678 898
6.2	Endring i tilleggsavsetninger	-88 997 562	764 025
6.3	Endring i kursreguleringsfond	-97 467 010	584 505 108
6.4	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pe	-1 190 308	-1 269 702
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene – kontraktsfastsatte forpliktelser	-432 751 653	385 320 533
8.0	Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	-164 827 340	-65 251 216
8.2	Risikoresultatet tilordnet forsikringskontraktene	-19 444 210	-16 061 149
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene	-184 271 550	-81 312 365
9.0	Forsikringsrelaterte driftskostnader		
9.1	Forvaltningskostnader	-24 570 019	-24 641 845
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-13 040 489	-12 561 039
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-37 610 508	-37 202 883
10.0	Andre forsikringsrelaterte kostnader	-170 948	-120 811
11.0	RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP	43 539 505	21 561 055

Skanska Norge Konsernpensjonskasse

Resultatregnskap

IKKE TEKNISK REGNSKAP

			2023	2022
		Note		
12.0	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	12	16 545 473	13 058 749
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	12	8 096 089	7 588 245
12.4	Verdiendringer på investeringer	14	33 757 896	-74 484 590
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	13	23 455 175	-1 880 167
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		81 854 633	-55 717 762
13.0	Andre inntekter			
14.0	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader		-3 310 452	-3 472 905
14.2	Andre kostnader		-124 156	-5 296
15.0	Resultat av ikke-teknisk regnskap		78 420 025	-59 195 964
16.0	Resultat før skattekostnad		121 959 530	-37 634 909
17.0	Skattekostnader	15	-17 460 559	-1 210 159
18.0	Resultat før andre inntekter og kostnader		104 498 971	-38 845 067
19.0	Andre inntekter og kostnader			
19.1.1	Verdireguleringer – eiendom, anlegg og utstyr		-	-
19.1.2	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-	-
19.1.3	Øvrige andre inntekter og kostnader		-	-
19.1.4	Justering av forsikringsforpliktelsene		-	-
19.1.5	Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		-	-
20.0	TOTALRESULTAT		104 498 971	-38 845 067
	Disponering av overskudd			
	Til/fra risikoutjevningfond		620 437	288 682
	Til/fra annen egenkapital		73 878 534	-39 133 749
	Avsatt til utbytte		30 000 000	

Skanska Norge konsernpensjonskasse

Balanse

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

	Note	31.12.2023	31.12.2022
1.0			
Immatrielle eiendeler			
2.2			
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
2.2.1			
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede og felleskontrollerte foretak	16	102 517 707	95 485 553
2.2.2			
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	17	23 274 540	25 134 508
Sum investeringer		125 792 247	120 620 061
2.4			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1			
Aksjer og andeler	18	371 512 494	290 060 757
2.4.2			
Rentebærende verdipapirer	18	326 370 922	344 234 797
2.4.5			
Andre finansielle eiendeler	20	49 753	2 814 265
Sum finansielle eiendeler		697 933 170	637 109 819
3.2			
Fordringer	21	1 632 917	1 450 586
4.2			
Andre eiendeler			
5.0			
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente, ikke mottatte inntekter		-	-
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		825 358 334	759 180 466

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

6.2			
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
6.2.1			
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede og felleskontrollerte foretak	16	136 533 359	107 790 947
6.2.2			
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	17	401 457 249	117 731 994
Sum investeringer		537 990 608	225 522 941
6.3			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1			
Rentebærende verdipapirer		-	-
6.3.2			
Utlån og fordringer	22	369 330 915	452 369 203
Sum finansielle eiendeler til amortisert kost		369 330 915	452 369 203
6.4			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1			
Aksjer og andeler	23.25.26	3 062 321 839	2 467 441 418
6.4.2			
Rentebærende verdipapirer	24	1 927 839 211	2 160 297 852
6.4.5			
Andre finansielle eiendeler	27	75 463 525	56 588 449
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		5 065 624 576	4 684 327 720
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		5 972 946 098	5 362 219 864
SUM EIENDELER		6 798 304 432	6 121 400 330

Skanska Norge konsernpensjonskasse

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE

	Note	31.12.2023	31.12.2022
10.0 Innskutt egenkapital		59 035 225	59 035 225
11.0 Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond		8 083 402	7 462 965
11.2 Annen opptjent egenkapital	16,17,18	856 502 668	782 624 134
Sum opptjent egenkapital		864 586 070	790 087 099
12.0 Ansvalig lånekapital			
12.1 Evigvarende ansvarlig lånekapital	30	5 634 000	5 634 000
12.2 Ansvarlig lånekapital		-	-
Sum ansvarlig lånekapital		5 634 000	5 634 000
13.0 Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve	7,8	4 353 832 515	4 066 442 902
13.2 Tilleggsavsetninger	8	327 854 602	238 857 040
13.3 Kursreguleringsfond	16,17,23,24	974 343 283	876 876 273
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	8.9	78 406 083	32 529 656
13.5 Pensjonistenes overskuddsfond	8	77 147 499	32 870 005
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		5 811 583 982	5 247 575 876
15.0 Avsetninger for forpliktelser			
15.1 Pensjonsforpliktelser		-	-
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	15	10 234 684	9 214 680
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	15	6 477 814	3 775 307
15.3 Andre avsetninger for forpliktelser		-	-
Sum avsetning for forpliktelser		16 712 498	12 989 987
16.0 Forpliktelser			
16.2 Andre forpliktelser		-	-
Sum forpliktelser		-	-
17.0 Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
17.1 Andre påløpte kostnader og motatte, ikke opptj. inntekter		2 995 341	2 767 083
17.2 Skyldig skattetrekk		3 324 657	3 027 248
17.3 Annen gjeld		34 432 658	283 811
Sum påløpne kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		40 752 655	6 078 142
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		6 798 304 432	6 121 400 330
18.0 Betingede forpliktelser		-	-

Oslo, 20. mars 2024

Jon Erling Bjørgan
Styreleder

Tonje Urdal Sand
Nestleder

Jan Åhlander
Styremedlem

Berit Mørck
Styremedlem

Frank Heine Jensen
Styremedlem

Pär Lageryd
Styremedlem

Mona Hegge
Styremedlem

Finn Erik Bjerke
Daglig leder

Endringer i egenkapitalen

	Innskutt kjerne- kapital	Risikoutjevningssfond	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2022	59 035 225	7 174 283	821 757 884	887 967 392
Totalresultat		288 682	-39 133 750	(38 845 067)
Transaksjoner med sponsorselskaper:				-
Kapitalinnskudd	-			-
Avsatt utbytte				-
Sum transaksjoner med sponsorselskaper	-		-	-
Egenkapital 31.12.2022	59 035 225	7 462 965	782 624 134	849 122 324
<i>Herav urealiserte gevinster i selskapsporteføljen 31.12.2022</i>			79 060 622	79 060 622
Egenkapital 1.1.2023	59 035 225	7 462 965	782 624 134	849 122 324
Endring i regnskapsprinsipper	-	-	-	-
Totalresultat		620 437	103 878 534	104 498 971
Transaksjoner med sponsorselskaper:				-
Kapitalinnskudd	-			-
Avsatt utbytte	-		(30 000 000)	(30 000 000)
Sum transaksjoner med sponsorselskaper	-		(30 000 000)	(30 000 000)
Egenkapital 31.12.2023	59 035 225	8 083 402	856 502 668	923 621 295
<i>Herav urealiserte gevinster i selskapsporteføljen 31.12.2023</i>			112 818 518	112 818 518

Kontantstrømoppstilling per 31.12.2023

Beløp i 1000

Likvider tilført/brukt på virksomheten	2023	2022
Resultat før skattekostnad	121 960	-37 635
Årets betalte skatt	-13 738	-10 920
Premier overført fra premiefond	-133 362	-214 901
Netto realiserte gevinst/tap	-323 631	-105 982
Endring kursreguleringsfond	97 467	-584 505
Verdiendringer	-108 460	670 939
Endring forsikringstekniske avsetninger	652 918	280 497
Endring i tidsavregninger og andre kortsiktige poster	-26 219	37 758
Netto likviditetsendring fra virksomheten	266 935	35 251
Likvider tilført/brukt på investeringer		
Netto investering i finansielle eiendeler	-259 098	-15 359
Netto likviditetsendring fra investeringer	-259 098	-15 359
Likvider tilført/brukt på finansiering		
Endring innskutt egenkapital	0	0
Ansvarlig lån	0	0
Utbetalt utbytte	0	-30 000
Netto likvider tilført/brukt på finansiering	0	-30 000
Likviditetsbeholdning		
Netto likviditetsendring fra virksomheten	266 935	35 251
Netto likviditetsendring fra investeringer	-259 098	-15 359
Netto likvider fra finansiering	0	-30 000
Netto endring i likvider gjennom året	7 837	-10 108
Likviditetsbeholdning 01.01.	50 271	60 379
Likviditetsbeholdning 31.12	58 108	50 271

Noter til regnskap per 31.12.2023

TEKNISK REGNSKAP

Note	2023	2022
1. Premieinntekter		
Premieinntekter ytelsesordning	364 490 638	291 633 621
Premieinntekter innskuddsordning	292 163	228 023
Sum premieinntekter	364 782 801	291 861 644
2. Reassuranse		
Pensjonskassen har inngått avtale om katastrofereassuranse. Reassurandør er ArchRe, med Financial Strenght Rating "A+". Pensjonskassens egenandel er 5 mill kr og reassurandørens ansvar er begrenset til 150 mill kr pr. skadetilfelle.		
3. Nettoinntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	2023	2022
Amortisering renter utlån OPS-selskapet Orkdalsveien AS	1 004 812	511 855
Utbytte Orkdalsveien AS	2 668 890	1 730 839
Verdiendring Orkdalsveien AS	45 498	635 958
Amortisering renter lån OPS-selskapet Tieyhtiö Ykköstie OY	972 564	944 764
Utbytte Tieyhtiö Ykköstie OY	558 728	378 713
Verdiendring Tieyhtiö Ykköstie OY	1 162 407	882 239
Renter Prost Stabelsvei AS	3 281 250	3 150 000
Verdiendring Prost Stabelsvei AS	-3 641 299	-2 223 676
Renter Hålogalandsveien AS	10 150 930	-
Amortisering renter utlån Hedmarksvegen	5 504 065	663 351
Utbytte Hedmarksvegen	-	-
Verdiendring Hedmarksvegen	10 314 000	674 000
Sum inntekter fra investeringer i datterforetak og tilknyttede foretak	32 021 845	7 348 043
4. Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	2023	2022
Renter bankkonti	2 856 711	486 871
Renter obligasjonsfond	14 789 148	10 658 854
Renter obligasjonsportefølje	5 291 451	5 940 404
Renter obligasjoner amortisert kost/Utlån og fordringer ved NIM	4 302 948	3 623 952
Renter obligasjoner amortisert kost/Utlån og fordringer Pareto	10 760 205	12 111 790
Utbytte aksjer/aksjefond	-	-
Inntekter K/S selskap	2 770 452	2 770 452
Andre inntekter	32 009 220	32 334 504
Sum renteinntekter og utbytte	72 780 136	67 926 827
Realisert gevinster på finansielle eiendeler		
Realiserte gevinster aksjefond	311 660 102	114 975 539
Realiserte gevinster obligasjoner og obligasjonsfond	-8 132 698	-6 151 143
Realisert gevinst valutasikring	-3 351 278	-961 761
Sum realisert gevinster på finansielle eiendeler	300 176 126	107 862 635
5. Verdiendring på investeringer	2023	2022
Endring urealisert gev./tap	97 467 010	-584 505 108
Endring kursreguleringsfond	97 467 010	-584 505 108
6. Utbetalte pensjoner	2023	2022
Utbetalte pensjoner	-129 484 919	-118 098 165
Sum utbetalte pensjoner	-129 484 919	-118 098 165
Premiefritak uføre	-6 216 543	-6 515 467
Sum pensjoner	-135 701 462	-124 613 632
Utløsningsbeløp		
Tilleggsreserve overført ved fratredelse	-	-
Godskr. premiereserve til premiefond v/ fratredelse		
Overført til andre forsikringselskaper/kasser	-11 225	-164 537
SUM	-11 225	-164 537
Sum pensjonskostnader	-135 712 687	-124 778 169

Beskrivelse av pensjonsordningen

Pensjonskassen omfatter følgende foretak:

Skanska Norge AS, Utleiecompagniet AS, Skanska Eiendomsutvikling AS,

Skanska Husfabrikken AS, Entreprenørservice AS, Skanska CDN AS og Vassbakk & Stol AS.

Ytelsesordningen ble lukket 1. august 2017. Fra samme dato innførte foretakene innskuddspensjon for alle nyansatte.

Totalt antall medlemmer og fratradte med fripoliser pr 31.12.2023:

Total	Fratradte med fripoliser	Aktive	Fleksible pensj.	Uføre-pensjonister	Alders-pensjonister	Ektefelle- og samboer-pensjonister	Barne-pensjonister
5525	2077	1469	400	241	977	351	10

Type pensjonsordning

Pensjonsordningen er ytelsesbasert etter lov om foretakspensjon. Ordningen ble opprettet 1. januar 1995.

Fra 01.01.2011 er pensjonsalderen i Skanskakonsernet hevet til 70 år. I denne forbindelse ble det etablert en innskuddsbasert pensjonsordning for aktive medlemmer som har full opptjening i ytelsesordning, og som fortsatt har stilling i et av medlemsforetakene. Fra 01.01.2014 har pensjonskassen utstedt fripoliser til fratrådte medlemmer på egen balanse.

Arbeidstakernes tilskudd til pensjonsordning

Arbeidstakerne innbetaler hvert år et medlemsinnskudd som utgjør 0,5 prosent av pensjonsgrunnlaget, dog høyst 50 prosent av den årlige premie - fratrukket omkostningstillegg - som skal betales av arbeidsgiver.

Beskrivelse av pensjonsytelsene

Aktive medlemmer under opptjening er, med noen få unntak, omfattet av samme pensjonsplan.

Opptjeningsalderen er 67 år. Det kreves minst 30 års tjenestetid, regnet fra ansettelsen, for rett til uavkortete pensjoner.

Hovedplan Ytelsesordning

- Uavkortet årlig alderspensjon utgjør differansen mellom leddene 1 og 2 der:
  - 60 prosent av pensjonsgrunnlaget
  - antatt folketrygd regnet med 3/4 G i grunnpensjon
- Uavkortet årlig ektefelle-/samboerpensjon utgjør 55 prosent av den alderspensjon medlemmet hadde rett til eller ville ha rett til ved fortsatt tjeneste til opptjeningsalder med uendret pensjonsgrunnlag.
- Uavkortet barnpensjon for yngste barn utgjør 50 prosent av alderspensjonen. For hvert av de øvrige barn utgjør uavkortet barnpensjon halvparten av pensjonen for yngste barn.
- Fra 1. januar 2017 er ny opptjeningsmodell for uførepensjon innført.
For lønn opp til 12 G utbetaler pensjonskassen: 0,25 G (maks. 6 prosent av lønn) pluss 1 prosent av lønn.
For lønn mellom 6 og 12 G utbetales i tillegg 56 prosent av lønn. For barn under 18 år utbetales barnetillegg med 2 prosent av lønn opp til 6 G pr. barn, dog maksimalt til 12 prosent av lønn opp til 6 G.

Hovedplan Innskuddsordning

De årlige innskudd utgjør 2 prosent av medlemmets lønn mellom 0 og 12 G. Midlene gis samme avkastning som kollektivporteføljen, men med en årlig minsteavkastning på 0 prosent.

Sensitivitet med hensyn til uføre- og dødelighetsgrunnlaget

Beløp i mill.	Endringer på intensiteter	Effekt på premiereserven
Dødelighet (langt liv)	Reduksjon 10 prosent alle år	122,7mill
Uførhet	Økning 25 prosent første år, 15 prosent øvrige år	11,2mill

Tabellen viser behov for oppreservering av premiereserven dersom dødsintensitetene for langt liv hadde blitt redusert til 90 prosent av dagens nivå, og dersom uføreintensitetene hadde blitt økt med 25 prosent for første året og deretter 15 prosent for etterfølgende år.

7. Til / fra premiereserve brutto

Premiereserven er pensjonskassens avsetning for å møte de beregnede og forventede forpliktelsene pensjonskassen har i henhold til de inngåtte forsikringsavtaler.

Premiereserven er avsatt på dødelighetsgrunnlaget K2013 og Skanskas eget uføregrunnlag.

Gjennomsnittlig grunnlagsrente (garantert avkastning) er 2,55 prosent per 31.12.2023.

	2023	2022	2021	2020	2019
Premiereserve aktive	1 524 380 327	1 477 937 297	1 478 712 305	1 463 404 430	1 413 468 047
Premiereserve pensjonister	1 813 795 177	1 661 752 972	1 520 737 502	1 434 601 834	1 348 857 829
- Alderspensjon	1 242 753 789	885 118 865	860 848 633	862 316 872	813 049 898
- Fleksible pensjonister	145 389 322	379 898 667	293 038 425	220 392 857	183 424 682
- Ektefellepensjon	167 844 831	150 049 162	135 959 410	126 939 748	117 057 760
- Samboerpensjon	7 200 821	6 303 267	5 051 964	4 989 417	4 998 294
- Barnpensjon	2 514 312	2 598 080	2 766 536	3 010 274	1 652 285
- Uførepensjon	248 092 102	237 784 930	223 072 534	216 952 666	228 674 910
Sum premiereserve ytelse	3 338 175 504	3 139 690 268	2 999 449 807	2 898 006 264	2 762 325 875
Pensjonskapital innskudd	644 099	514 434	441 578	470 148	533 380
Premiereserve fripoliser	998 771 676	911 243 551	834 229 175	747 333 426	679 009 826
Erstatningstavsetning	16 241 235	14 994 648	14 414 627	11 112 799	8 166 521
Sum avsetninger	4 353 832 514	4 066 442 902	3 848 535 185	3 656 922 638	3 450 035 602

8. Endring i forsikringsforpliktelsene

	Premiereserve / Pensjonskapital	Tilleggsavsetning	Kursreguleringsfond	Premiefond / Innskuddsfond	Pensjonistenes overskudds- og reguleringsfond	Totalt
1 Inngående balanse	4 066 442 902	238 857 040	876 876 273	32 529 656	32 870 005	5 247 575 876
2 Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene						
2.1 Netto resultatf. avsetn.	245 096 773	88 997 562	97 467 010	869 710	320 598	432 751 653
2.2 Overskudd på avkastn.res.	36 115 061			58 824 319	69 887 960	164 827 340
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	6 177 779			6 007 347	7 259 085	19 444 211
Sum res.førte endringer	287 389 613	88 997 562	97 467 010	65 701 376	77 467 643	617 023 204
3 Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene						
3.1 Overføringer mellom fond				2 518	-2 518	0
3.2 Overføringer til/fra pensjonsforetaket				-19 827 468	-33 187 629	-53 015 097
Sum ikke resultatførte endringer	0	0	0	-19 824 949	-33 190 147	-53 015 096
4 Utgående balanse	4 353 832 516	327 854 602	974 343 283	78 406 083	77 147 501	5 811 583 984
Herav fripoliser	1 003 440 810	71 029 778	217 188 545			

Forsikringsforpliktelse fordelt på hovedbransje og delbransjer

	Hovedbransje	Delbransjer			Innskuddspensjons-ordninger uten investeringsvalg
	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Foretakspensjons-ordninger uten investeringsvalg	Fripoliser	Tjenestepensjons-ordninger	
Premiereserve mv.	4 353 832 515	3 332 904 207	1 003 440 810	16 843 399	644 099
Tilleggsavsetninger	327 854 602	256 824 824	71 029 778		
Kursreguleringsfond	974 343 283	753 456 460	217 188 545	3 534 997	163 282
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	155 553 582	154 662 048		724 185	167 349
Sum forsikringsforpliktelse	5 811 583 982	4 497 847 539	1 291 659 133	21 102 581	974 730

9. Endring i premiefond / innskuddsfond

Premiefondet kan brukes til dekning av premier og til regulering av pensjoner under utbetaling.

Innskuddsfondet kan brukes til dekning av innskudd.

Nedenfor følger en spesifikasjon av utviklingen i premiefondet / innskuddsfondet de siste 5 år:

	2023	2022	2021	2020	2019
Inngående balanse 01.01	32 529 656	142 366 208	155 631 291	142 386 681	84 849 637
Garantert rente på premiefond	869 710	902 283	2 525 737	3 123 598	1 723 567
Frigjort premiereserve for fratradte	640 736	1 958 845	4 680 148	1 618 058	2 564 686
Innbetalt til premiefond	11 165	4 905	6 908	29 367	33 947
Overført til premiefond	247 488	240 230	169 642	27 765 704	96 158
Tilført fra årets resultat	64 831 666	29 247 410	36 768 619	48 022 844	53 118 686
Annen tilordning av overskudd	-	-	-	0	0
Uttak fra fond	-20 724 337	-142 190 224	-57 416 137	-67 314 960	0
Utgående balanse 31.12	78 406 084	32 529 656	142 366 208	155 631 291	142 386 681

Premiefondets størrelse i forhold til årlig premie	0,22	0,11	0,55	0,59	0,52
--	------	------	------	------	------

Rentegaranti

Garanterte renter på premiefondet (2 prosent pa)

869 710

Garanterte renter på pensjonistenes overskudds- og reguleringsfond (2 prosent pa)

320 598

Sum garanterte renter på premiefond og pensjonistenes overskudds- og reguleringsfond

1 190 308

Pensjonistenes overskudds- og reguleringsfond

Inngående balanse 01.01.	32 870 005
Renter	320 598
Overført til dekning av premie	-33 187 630
Overført til premiefond	-2 518
Tilført fra årets resultat	77 147 045
Annen tilordning av resultat	-
Utgående balanse 31.12.	77 147 498

Regulering av fripoliser

Årets resultat tilført fripolisene	41 358 377
------------------------------------	------------

10. Disponering av avkastnings- og risikoresultatet

	2023	2022
Avkastningsresultat tilordnet		
Premie- / Innskuddsfond	58 824 319	24 642 990
Pensjonistenes overskuddsfond	69 226 485	27 280 337
Reguleringsfond for uførepensjon	661 475	297 257
Premiereserve / Pensjonskapital	36 115 061	13 030 633
Sum avkastningsresultat tilordnet forsikringskontraktene	164 827 339	65 251 217
Risikoutjevningfond	620 437	288 682
Egenkapital	8 705 568	3 108 026
Sum renteresultat	9 326 005	3 396 708
Risikoresultat tilordnet		
Premie- / Innskuddsfond	6 007 347	4 604 420
Pensjonistenes overskuddsfond	7 196 829	5 206 362
Reguleringsfond for uførepensjon	62 255	52 182
Premiereserve / Pensjonskapital	6 177 779	6 198 185
Sum risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	19 444 210	16 061 149
Risikoutjevningfond	0	0
Egenkapital	7 063 312	4 779 285
Sum risikoresultat tilordnet egenkapitalen	7 063 312	4 779 285

11. Forsikr.relaterte adm.kostn.

	2023	2022
Ordinær revisjon	440 701	351 561
Administrasjonshonorar	4 536 846	4 550 309
Aktuarkostnader	3 848 737	3 608 134
Diverse kostnader	4 214 207	4 051 035
Sum honorarer	13 040 489	12 561 039

IKKE TEKNISK REGNSKAP

12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	2023	2022
Amortisering renter utlån Orkdalsveien AS	2 948 339	1 501 896
Utbytte Orkdalsveien AS	7 831 110	5 078 661
Verdiendring Orkdalsveien AS	133 502	1 866 042
Amortisering renter utlån Tieyhtiö Ykköstie OY	2 033 631	1 975 501
Utbytte Tieyhtiö Ykköstie OY	1 168 298	791 888
Verdiendring Tieyhtiö Ykköstie OY	2 430 593	1 844 761
Sum inntekter fra investeringer i datterforetak og tilknyttede foretak	16 545 473	13 058 749
Renteinntekter bankkonti	94 836	15 950
Renterinntekter obligasjonsfond	4 060 158	3 329 159
Diverse inntekter	3 941 095	4 243 136
Sum	8 096 089	7 588 245
13. Realisert gevinst/tap	2023	2022
Realisert gevinst aksje-/obligasjonsfond	30 147 849	-
Realisert gevinst/tap valutasingring	-6 692 674	-1 880 167
Sum realisert gevinst/tap	23 455 175	-1 880 167
14. Verdiendringer på investeringer		
Endring urealisert verdi	33 757 896	-74 484 590
Sum verdiendringer på investeringer	33 757 896	-74 484 590
15. Skatteberegning	2023	2022
Resultat før skatt	121 959 530	(37 634 908)
Permanente forskjeller	-72 615 612	36 650 472
Midlertidige forskjeller	(12 284 125)	36 351 095
Grunnlag for årets betalbare skatt	37 059 793	35 366 659
Midlertidige forskjeller	2023	2022
Urealiserte verdiendringer utenfor fritaksmetoden	(4 802 801)	(25 648 779)
Gevinst og tapskonto	34 247 413	42 809 266
Grunnlag for årets utsatte skatt	29 444 612	17 160 487
	22 %	22 %
Utsatt skatt	6 477 815	3 775 307
Årets betalbare skatt	8 153 155	7 780 665
Endring utsatt skatt	2 702 507	-7 997 241
Endring skatt tidligere år	4 523 367	(7 280)
Formuesskatt	2 081 530	1 434 015
Årets skattekostnad	17 460 559	1 210 159

BALANSE SELSKAPSPORTEFØLJEN

16. Investeringer

Aksjer

Aksjer 25% andel i OPS-selskapet Tieyhtiö Ykköstie OY med forretningsadresse Salmisaarenaukio 2, 00180 Helsinki.

Stemmeandelen er 25%.

Andelene er fordelt med 67,65% i selskapsporteføljen og 32,35% i kollektivporteføljen.

	Selsk.portef.	Koll.portef.	Sum
Kostpris	26 083 041	12 474 838	38 557 879
Verdiregulering	8 999 972	4 304 149	13 304 121
Valutaregulering	18 207 917	8 707 760	26 915 677
Balanseført verdi aksjer	53 290 930	25 486 747	78 777 677

Aksjer 50% andel i OPS-selskapet Orkdalsveien AS, med forretningsadresse Bårdshaug vest, 7300 Orkanger.

Stemmeandelen er 50%. Andelene er fordelt med 74,58% i selskapsporteføljen og 25,42% i kollektivporteføljen.

	Selsk.portef.	Koll.portef.	Sum
Kostpris	62 559 646	18 322 092	80 881 739
Verdiregulering	-13 332 869	-1 544 870	-14 877 739
Balanseført verdi aksjer	49 226 777	16 777 223	66 004 000

Aksjer 50% andel i Hedmarksvegen AS

	Selsk.portef.	Koll.portef.	Sum
Kostpris	-	23 192 955	23 192 955
Verdiregulering	-	20 134 045	20 134 045
	0	43 327 000	43 327 000

Aksjer 100% andel i Prost Stabellsvei 16-20 AS

	Selsk.portef.	Koll.portef.	Sum
Kostpris	-	19 541 554	19 541 554
Verdiregulering	-	12 675 835	12 675 835
	-	32 217 389	32 217 389

Aksjer 50% andel i Hålogalandsvegen AS

	Selsk.portef.	Koll.portef.	Sum
Kostpris	-	18 725 000	18 725 000

Sum aksjer i datter og tilknyttede selskaper	102 517 707	136 533 359	239 051 066
---	--------------------	--------------------	--------------------

17. Utlån og fordringer	Lån	Avdrag	Innbetalte renter	Amortisert	Valutareg.	Balanseverdi
Andel i selskapsporteføljen:						
Lån Orkdalsvegen AS (74,6%)	42 201 226	-30 231 177	-36 733 916	37 634 280	-	12 870 413
Lån T. Ykköstie OY (67,6%)	29 598 519	-25 658 944	-25 785 368	28 670 268	3 579 652	10 404 127
Sum	71 799 745	-55 890 120	-62 519 284	66 304 548	3 579 652	23 274 540
Andel i kollektivporteføljen:						
Lån Orklalsvegen AS (25,4%)	11 491 274	-7 991 823	-8 302 162	9 189 298	-	4 386 587
Lån T. Ykköstie OY (32,4%)	13 127 938	-11 943 863	-11 522 850	13 710 300	1 711 934	5 083 459
Lån Prost Stabellsvei 16-20 AS (100%)	52 500 000	-	-	-	-	52 500 000
Lån Hedmarksvegen AS (100%)	66 669 299	-10 971 924	-13 181 194	12 299 819	-	54 816 000
Lån Hålogalandsvegen AS (100%)	284 671 203	-	-	-	-	284 671 203
Sum	428 459 715	-30 907 611	-33 006 206	35 199 418	1 711 934	401 457 249

Kategori Øremerket til virkelig verdi over resultat

18. Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert
Aksjefond				
Storebrand Aksje Innland	234,2460	5 262 810	19 516 651	14 253 841
Nordea Stabile Aksjer Global	12 279,8866	13 181 722	46 177 749	32 996 027
Nordea Norge Pluss	10 089,3484	28 000 000	31 314 290	3 314 290
Odin Eiendom A	118 318,3882	5 394 278	28 056 887	22 662 609
Alfred Berg Gambak	541,0216	25 814 425	28 760 259	2 945 834
KLP Aksje Norge Indeks S	11 947,0157	29 086 421	48 176 150	19 089 729
KLP AksjeGlobal Indeks S	15 024,4286	94 037 059	96 938 081	2 901 021
T.Rowe Price Global Value Equity Fund Class I10	170 650,7700	21 500 000	26 334 026	4 834 026
Sands Capital Global Growth A	74 189,0394	40 500 000	32 851 246	-7 648 754
Genesis EM Investment Compani	13 625,8700	10 189 518	10 674 644	485 126
Sum aksjefond		272 966 232	368 799 981	95 833 749
Urealisert valutasingring			2 712 513	2 712 513
Sum			371 512 494	98 546 262
Obligasjonsfond				
Nordea Obligasjon III	115 926,0706	117 584 170	114 994 990	-2 589 180
Storebrand Likviditet	4 026,7306	40 329 960	40 494 342	164 382
Storebrand Global Obligasjon 1-3 B	26 750,9059	26 045 070	26 937 239	892 169
T.Rowe Price Global Aggregate Bond Fund NOK	675 223,6100	67 627 408	59 993 618	-7 633 790
Pimco Global Bond EXG Fund NOK	4 776 817,4190	48 818 852	50 920 874	2 102 021
Payden Global Short Bond Fund NOK	298 197,8890	33 480 776	33 029 860	-450 916
Sum obligasjonsfond		333 886 236	326 370 922	-7 515 314
20. Andre finansielle eiendeler				
Bankbeholdninger		49 753		
21. Andre fordringer				
		1 632 917		

BALANSE KUNDEPORTEFØLJEN

22. Obligasjoner Lån og fordringer	Nominellverdi	Bokførtverdi	Markedsverdi	Renter	
v/Nordea anleggsobligasjon					
Sum	142 000 000	139 435 827	139 435 827	2 099 134	
Sum inklusive opptjente renter		141 534 961			
Pareto Obligasjonsfelleskap/Eiendomskreditt	224 177 621	224 361 272	224 361 272	3 434 683	
Sum inklusive opptjente renter		227 795 955			
Sum obligasjoner		369 330 916			
23. Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi					
Aksjefond					
Nordea Stabile Aksjer Global	74 983,336	93 000 000	281 968 533	188 968 533	
Nordea Norge Pluss	60 730,379	105 000 000	188 488 755	83 488 755	
KLP AksjeGlobal Indeks S	134 031,079	852 370 759	864 772 689	12 401 930	
KLP Aksje Norge Indeks S	84 567,079	154 166 732	341 015 394	186 848 662	
Pareto Aksje Norge	15 737,848	61 855 194	206 120 302	144 265 108	
Alfred Berg Gambak	3 836,426	141 000 000	203 941 239	62 941 239	
Sands Capital Global Growt	336 997,935	50 326 119	149 224 226	98 898 107	
Veritas Global Focus Fund	291 312,988	44 212 789	143 159 547	98 946 758	
Harding Loever Globale Equity Fund	333 280,870	42 759 846	102 270 561	59 510 715	
Genesis EM Investment Company - Class B	145 560,080	120 299 103	114 192 161	-6 106 941	
T.Rowe Price Global Value Equity Fund Class I10	615 582,800	50 000 000	94 993 851	44 993 851	
Sum aksjefond		1 714 990 543	2 690 147 257	975 156 715	
Valutasikring			1 320 857	1 320 857	
Sum			2 691 468 114	976 477 572	
24. Obligasjonsfond					
Storebrand Global Obligasjon 1-3 B	251 517,267	250 472 845	257 629 288	7 156 443	
Nordea Global Statsobligasjon	232 386,942	213 475 399	209 251 034	-4 224 365	
Nordea Likviditet Pensjon	231 984,748	235 908 155	236 667 460	759 306	
KLP Obligasjon Global S	126 596,136	135 894 318	122 521 981	-13 372 337	
Nordea Obligasjon III	146 838,688	143 271 944	145 659 326	2 387 382	
T.Rowe Price Global Value Equity Fund Class I10	3 265 327,1200	310 870 000	290 124 315	-20 745 685	
Pimco Global Bond EXG Fund NOK	27 842 464,190	283 094 542	296 800 668	13 706 126	
Payden Global Short Bond Fund NOK	2 209 387,451	239 758 033	244 722 580	4 964 547	
Sum obligasjonsfond		1 812 745 236	1 803 376 653	-9 368 583	
Obligasjonsportefølje					
DnB Obl Norge	Nominellverdi	Kostpris	Markedsverdi	Ureal.verdi	Renter
Sum	128 000 000	126 669 610	123 484 210	-3 185 400	978 349
Sum inklusive opptjente renter			124 462 558		
Sum obligasjoner og obligasjonsfond		1 939 414 846	1 927 839 211	-12 553 984	978 349

25. Andeler i K/S	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert verdi
Storebrand Eiendom K/S	57 717 750	60 808 976	68 589 568	7 780 592
26. DEAS Eiendomsfond Norge I IS	471,0999	283 257 135	299 241 503	15 984 367
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	4 758 585	2 845 910	3 022 653	176 743
Sum		286 103 046	302 264 156	16 161 110

Pensjonskassen anvender modellen med virkelig verdi for måling av investeringseiendom. Verdi av eiendommen er fastsatt til gjennomsnittet av verddivurderinger fra tre eksterne (uavhengige) verddivurderere.

27. Andre finansielle eiendeler	
Bankbeholdning	58 058 720
Diverse fordringer	17 404 805
Sum andre finansielle eiendeler	75 463 525

28. **Finansiell risiko i pensjonskassens investeringsportefølje**
Risiko ved investering i finansielle eiendeler kan sammenfattes i 3 hovedelementer; Markedsrisiko, Likviditetsrisiko og Kreditrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er fellesbetegnelse på risiko for løpende tap / gevinst på finansielle eiendeler som følge av endringer i markedspriser, valutakurser eller rentenivå. Investeringsstrategien vedtatt av pensjonskassens styre beskriver risikobegrensende tiltak i form av aktuelt investeringsunivers, ønsket diversifisering og interne kvantitative begrensninger. De største bidragene til kortsiktig negative verdiendringer er fall i aksje- og eiendomsverdier, rentøkninger og økt kredittpremie samt styrking av NOK mot utenlandsk valuta.

Pensjonskassen vurderer markedsrisikoen ved løpende rapportering. Lovpålagte krav til soliditet og kapitaldekning måles, og investeringsporteføljene stressestestet i henhold til regulatorisk definerte "forenklet solvenskapitalkrav for pensjonskasser". Stresstesten gjøres på totalporteføljen.

i MNOK

Fordeling av finansielle eiendeler	2023	Allokering (virkelig)	Forventet avkastning	Risiko Std. Avvik	Strategi	Strategi
					Kollektivporteføljen	Selskapsporteføljen
Norske aksjer	1067.3	15.7 %	8 %	23 %	16 %	16 %
Globale aksjer	1991.6	29.3 %	8 %	16 %	29 %	29 %
Eiendom/ Infrastruktur	757.9	11.1 %	5.5 %	12 %	10 %	15 %
Norske obligasjoner / PM	1325.5	19.5 %	3.5% / 3.0%	4% / 1.5%	21 %	19 %
Globale obligasjoner	1591.9	23.4 %	3.8 %	5 %	24 %	21 %
Konter	64.1	0.9 %			0 %	0 %
Sum totalportefølje	6798.3	100.0 %			100 %	100 %

Forventet avkastning for kollektivporteføljen vil være 7.5%. Risiko målt ved standardavvik vil være 8.4%.

Forventet avkastning for selskapsporteføljen vil være 7.6%. Risiko målt ved standardavvik vil være 8.8%.

Risikoprofil i pensjonskassens aksjeportefølje

Pensjonskassens aksjeandel økte i løpet av 2023. Aksjeandelen av pensjonskassens totale forvaltningskapital er 45% ved årsslutt, mot 38.5% ved årets begynnelse.

Aksjeinvesteringer gjøres i norske og globale aksjefond i henhold til fordeling gitt i pensjonskassens investeringsstrategi og de fastsatte frihetsgradene.

Porteføljen er sammensatt med en nøytral risikoprofil, slik at andelen aksjefond med en relativt høyere forventet risiko enn pensjonskassens valgte referanse står i forhold til aksjefond som vurderes å ha lavere risiko.

Porteføljrisiko blir regelmessig vurdert i forbindelse med pensjonskassens løpende rapportering. Eventuelle avvik behandles etter retningslinjer gitt i pensjonskassens kapitalforvaltningsinstruks.

Porteføljen består i det alt vesentlige av aksjefond med gjennomgående god likviditet.

Renteporteføljen er sammensatt for å sikre totalporteføljen mot store bevegelser i underliggende aksjeverdier.

Valutasikring

Pensjonskassens valutaterminkontrakter behandles som finansielle derivater. Utenlandsk valuta selges på termin for å sikre utenlandske investeringer mot valutakurssvingninger. Kontraktene inngås med norske banker med tilfredsstillende rating, og motpartsrisiko anses som minimal.

Underliggende nominelt beløp kapitaliseres ikke i balansen, men markedsverdien

av valutaposisjonene på balansedagen føres som eget element under finansielle eiendeler til virkelig verdi.

Kjøp	Salg	Beløp i solgt valuta	Markedsverdi	Realisert
		(Nominelt beløp)	verdi NOK	gevinst/tap NOK
			31.12.2023	31.12.2023
NOK	EUR	7 100 000	79 804 000	
			79 804 000	
Sum gevinst/tap valutasikring DnB				-10 043 952
		Kollektivporteføljens andel gevinst / tap		-3 351 278
		Selskapsporteføljens andel gevinst / tap		-6 692 674

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at pensjonskassen ikke har tilgjengelig likviditet til å møte sine løpende betalingsforpliktelser, eller at salg av finansielle eiendeler tvinges gjennomført til ikke akseptable priser. Brorparten av utbetalingene i pensjonskassen er forutsigbare (pensjoner, skatt), men enkelthendelser som krever større utbetalinger forekommer (fripoliser, valutasikringer). Pensjonskassen har utarbeidet en likviditetsstrategi, og følger løpende opp faktisk likviditet mot budsjett. I tillegg til likviditetsstrategi og løpende oppfølging har pensjonskassen en likviditetsbuffer i kontantbeholdning og pengemarkedsfond som kan realiseres i løpet av kort tid. Brorparten av de finansielle aktiva består dessuten av omsettelige verdipapirer og fondsandeler med daglig likviditet.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes en motparts manglende evne eller vilje til å gjøre opp en finansiell forpliktelse. Pensjonskassens kredittrisiko styres etter kvantitative begrensninger nedfelt i investeringsstrategi, spredning av motpartsrisiko, samt begrensninger nedfelt i lov og forskrifter. Renteporteføljen har et betydelig innslag av stat, statsgaranterte papirer, kommune, samt senior pantsikret gjeld i selskaper med god kredittverdighet.

29. Virkelig verdi hierarki

	Priser i aktivt marked		Observerbare markedsdata og uvesentlig kredittspread	Ikke observ. markedsdata og uvesentlig kredittspread	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3		
Eiendeler					
Andre finansielle eiendeler		77 146 195			77 146 195
Utlån og fordringer					
Oblig., rentefond, sertifikater	124 462 558	2 129 747 575			2 254 210 133
Aksjer og andeler:					
Aksjer					
Aksjefond		3 062 980 609			3 062 980 609
Eiendomsfond			302 264 156		302 264 156
K/S			68 589 568		68 589 568
			0		0
Sum finans. instrumenter til virkelig verdi	124 462 558	5 269 874 379	370 853 724		5 765 190 661

30. Ansvarlig lånekapital

Myndighetenes krav om at private pensjonskasser skal ha ansvarlig kapital (garantifond) er ivarettatt. Evigvarende ansvarlig lån er rentefritt.

31. Kapitalavkastning

	2023	2022	2021	2020	2019
Kapitalavkastning Kollektivporteføljen					
Kapitalavkastningsrente 1)	7,70 %	2,80 %	4,50 %	4,40 %	5,60 %
Verdijustert kapitalavkastningsrente 2)	8,05 %	-7,44 %	9,71 %	7,16 %	13,34 %
Kapitalavkastning Selskapsporteføljen					
Verdijustert kapitalavkastningsrente 2)	10,25 %	-6,53 %	19,89 %	4,14 %	17,48 %

Kapitalavkastningen er beregnet etter modifisert 'Dietz' metode.

1) Kapitalavkastningsrenten er den beregnede avkastningen på pensjonskassens forvaltningskapital eksklusiv kursreguleringsfond, basert på årets nettoinntekter av finansielle eiendeler med unntak av endring i merverdi på finansielle omløpsmidler.

2) Verdijustert kapitalavkastningsrente er den beregnede avkastningen på pensjonskassens forvaltningskapital basert på årets nettoinntekter av finansielle eiendeler inklusiv endringer i merverdi på finansielle omløpsmidler.

Gjennomsnittlig grunnlagsrente (garantert avkastning) er 2,55 % per 31.12.2023

32. Resultatanalyse fordelt på hovedbransjer og delbransjer

	Hovedbransje	Delbransjer			
	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg	Fripoliser	Tjenestepensjonsordninger	Innskuddspensjonsordninger uten investeringsvalg
Renteresultat	264 108 111	203 520 941	59 867 730	661 475	57 965
Risikoresultat	26 507 523	13 204 177	6 177 727	7 125 567	52
Administrasjonsresultat	4 961 681	7 402 464	-2 445 455		4 672
Sum	295 577 316	224 127 582	63 600 002	7 787 042	62 689
Rentegarantipremie	11 800 000	11 800 000			
Fortjenestepremie	10 388 506	10 388 506			
Sum teknisk resultat før kundetildeling	317 765 822	246 316 089	63 600 002	7 787 042	62 689
Midler tilordnet forsikringskontrakter	-184 271 550	-142 131 426	-41 358 377	-723 730	-58 017
Til/fra tilleggsavsetninger	-89 954 767	-73 973 255	-15 981 512	0	0
Resultat av teknisk regnskap	43 539 505	30 211 407	6 260 114	7 063 312	4 672

Renteresultatet fremkommer som følge av at årets bokførte finansinntekter avviker fra forutsetningene i premietariffen.

Risikoresultatet fremkommer som følge av at død og uføretilfeller i perioden avviker fra forutsetningene i premietariffen.

Administrasjonsresultatet fremkommer som følge av at faktiske administrasjonskostnader avviker fra forutsetningene i premietariffen.

	Hovedbransje	Delbransjer			
	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg	Fripoliser	Tjenestepensjonsordninger	Innskuddspensjonsordninger uten investeringsvalg
1. Premieinntekter for egen regning	364 615 261	356 455 301		7 867 797	292 163
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	469 441 590	363 383 177	104 198 291	1 786 968	73 154
5. Pensjoner mv.	-135 712 687	-117 292 716	-16 425 130	-1 806 214	-188 627
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene – kontraktsf	-432 751 652	-400 927 223	-31 655 003	-61 509	-107 918
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte for	-184 271 550	-142 131 426	-41 358 377	-723 730	-58017,23
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-37 610 508	-29 144 146	-8 460 305	-	-6 058
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	-170 948	-131 560	-39 362	-	-25
11. Resultat av teknisk regnskap	43 539 505	30 211 407	6 260 114	7 063 312	4 672

33. Forholdet til nærstående parter

Alle transaksjoner med nærstående skjer på basis av avtale og basert på prising og betingelser etter armlengdes avstandprinsippet. Med armlengdes avstandprinsippet forstås de priser og betingelser som, basert på selskapets størrelse og forhandlingsstyrke, ville kunne oppnås i et eksternt uavhengig marked. Når et marked ikke eksisterer, brukes metoder for å estimere og fordele kostnader, ofte en kost pluss metode.

Selskap	Tilknytning	Kjøp fra	Kortsiktig gjeld
Skanska Norge AS	Sponsorselskap	4 428	

34. Honorarer og godtgjørelser

For daglig ledelse har Skanska Norge AS fakturert inkl. mva. 2 608
Ett eksternt styremedlem (Berit Mørck) får et honorar inkl. reisekostnader på 50
Styreleder og styremedlemmer har ingen honorar eller bonus.

For alle ovennevnte stillinger eller verv, er det ingen forpliktelser knyttet til fratredelse eller opphør av verv. Det er heller ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til noen av de nevnte stillinger/verv. Det forekommer ikke aksjeverdidbaserte godtgjørelser.

35. Solvensmargin	2023	2022
Solvensmargin kapital	976 322	891 393
Solvensmargin krav	187 034	170 065
Solvensmargin prosent	522,0 %	524,1 %

Solvensmargin kapitalen fremkommer slik:

Innskutt egenkapital	59 035	59 035
Annen opptjent egenkapital	743 684	703 564
Evigvarende ansvarlig lånekapital	5 634	5 634
50% av tilleggsavsetningene	163 927	119 429
50% av risikoutjevningfondet	4 042	3 731
Solvensmargin kapital	976 322	891 393

Solvensmargin krav fremkommer slik:

Kollektiv tjenestepensjon	178 548	161 272
Etterlattepensjon	2 945	3 218
Uførepensjon og premiefritak	5 541	5 576
Solvensmargin krav	187 034	170 065

Pensjonskassens ansvarlig kapital var ved årsskiftet 2230 mill. som utgør 32,8% av totalporteføljen. Samlet solvenskapitalkrav var på 1506 mill. pr 31.12.2023 og dermed gir en solvenskapitaldekning med overgangsregel på 148%.

Størrelse og sammensetning av: solvenskapitalkravet og ansvarlig kapital

	2023	2022
Renterisiko passiva	-30	-28
Renterisiko aktiva	256	195
Aksjer	1289	876
Eiendom	94	102
Valuta	394	150
Spread	212	147
Konsentrasjon	0	0
<i>Diversifisering marked</i>	-515	-307
Sum markedsrisiko	1701	1135
Livsforsikringsrisiko	145	198
Helseforsikringsrisiko	0	0
Motpartsrisiko	18	14
<i>Diversifiseringseffekt</i>	-116	-143
Operasjonell risiko	24	22
Justering tapsabs. utsatt skatt	-266	-184
Sum solvenskapitalkrav	1506	1042
Egenkapital	924	849
Delårsresultat	0	0
Effekt av overgangsregelen	15	0
Overgang til markedsv. passiva	-27	81
Justering av egenkapital	6	6
Tilleggsavsetninger	328	239
Kursreguleringsfond	974	877
Premiefond med inv. valg	0	0
Mer/mindreverdier HTF	-16	-18
Korreksjon beste estimat	27	0
Samlet ansvarlig kapital	2230	2034

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er satt opp i henhold til forskrift av 20. desember, 2011 om årsregnskap for pensjonsforetak.

Finansielle instrumenter iht. ny regnskapsstandard IFRS 9

Ny regnskapsstandard, IFRS 9 Finansielle instrumenter, erstatter IAS 39 Finansielle instrumenter, og ble gjort gjeldende fra 01.01.2023. IFRS 9 introduserer en forretningsmodelltilnærming for klassifisering og måling av finansielle instrumenter, som representerer en mer fleksibel tilnærming i forhold til den tidligere standarden IAS 39.

Klassifisering av finansielle instrumenter i henhold til IFRS 9:

1. Amortisert kost, rentebærende papir der formålet er å inndrive kontraktsfestede kontantstrømmer.
2. Virkelig verdi med verdiendring over resultat, rentebærende papir der formålet er fortjeneste ved salg av eiendelen.

Det har blitt gjennomført en analyse av klassifikasjon og måling av finansielle instrumenter etter IAS 39 med overgang til IFRS 9. Pensjonskassen benytter seg av adgangen til utvidet bruk av amortisert kost som verdsettelsesprinsipp også for finansielle eiendeler som er renteinstrumenter som innehas i en virksomhetsmodell hvor formålet både er (1) å holde til forfall og (2) å selge eiendelen, jf. årsregnskapsforskriften § 3-3 andre punktum.

Ved implementeringen av IFRS 9 er det gjennomført en ny klassifisering av finansielle eiendeler til nye målekategorier angitt i IFRS 9 basert på eiendelens kontraktsregulerte kontantstrømmer og pensjonskassens virksomhetsmodell for forvaltning av delporteføljen hvor den finansielle eiendelen inngår. Allokeringen til nye målekategorier har ikke medført endret måling av de finansielle eiendelene. Eiendeler som under IAS 39 ble målt til amortisert kost er også målt til amortisert kost under IFRS 9. Det samme gjelder for eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet.

For finansielle eiendeler målt til amortisert kost medfører implementeringen av IFRS 9 også krav til avsetning for forventet tap, i motsetning til avsetning for påløpt tap etter IAS 39. Forventede kredittap beregnes basert på nåverdien av manglende betalinger. Manglende betalinger er differansen mellom de kontantstrømmene som skal betales i henhold til kontrakten, og de kontantstrømmene selskapet faktisk forventer å motta. Ved første gangs innregning, og så lenge det ikke har funnet sted en vesentlig økning av kredittisikoen, avsettes det for 12 måneders forventet tap. Basert på de finansielle eiendelenes sannsynlighet for mislighold og tap ved mislighold er pensjonskassens vurdering at en slik avsetning for 12 måneders forventet tap ikke er vesentlig og det er følgelig ikke gjort noen avsetning for forventet tap.

Aksjer i datterselskap og utelatelse av datterselskap fra konsolidering

Aksjer i datterselskap er innarbeidet etter egenkapitalmetoden. Pensjonskassen overtok datterselskapet Prost Stabels vei 16-20 AS i desember 2017 og utgjør sammen med datterselskapet et konsern. Pensjonskassen har valgt å ikke utarbeide konsernregnskap da dette ikke gir annen informasjon og ikke har betydning for bedømmelse av stilling og resultat, i samsvar med regnskapslovens § 3-8, 2. ledd. Det er ingen resultatposter knyttet til datterselskapet for 2022.

Finansielle derivater og valuta

Infrastrukturinvesteringer sikres 100% på utsiden av kollektiv- og selskapsporteføljen, og gjøres av Pensjonskassen selv gjennom valutameglere. Denne valutasikringen utføres ved hjelp av rullerende terminsalg av NOK mot EUR. Terminene rulleres med 2 – 3 måneders kontrakter. I kollektivporteføljen vil alle globale obligasjonsfond være valutasikret av forvalter. Pensjonskassen etterstreber å finne verdipapirfond hvor valutasikring gjøres av forvalter, i fondet. Terminkontrakter (derivater) inngår i kategori hold for omsetning og måles til virkelig verdi over resultat.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse kan gjøres opp til i en transaksjon gjennomført på armlengdes avstand mellom velinformerte, villige parter. Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Normalt vil virkelig verdi av et finansielt instrument ved førstegangsinnregning være 16-20 AS transaksjonsprisen. Det beste beviset på virkelig verdi i et aktivt marked er kvoterte priser. I etterfølgende perioder vil den virkelige verdien av finansielle instrumenter måles til virkelig verdi basert på noterte priser i aktive markeder som er basert på kjøpspriser for eiendeler og salgspriser for utstedte forpliktelser.

Når priser i et aktivt marked ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved benyttelse av verdsettelsesmetoder med referanse til observerbare markedsdata. Disse inkluderer sammenligning med lignende instrumenter hvor observerbare markedspriser eksisterer, nylig utførte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og villige parter, diskonterte kontantstrømanalyser, opsjonspringsmodeller og andre verdsettelsesteknikker som normalt brukes av markedsdeltakere.

Amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, lån og fordringer, samt finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi, til amortisert kost basert på effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Alle

honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten, transaksjonsutgifter og alle andre betalinger eller rabatter som kan henføres til transaksjonen, inngår som en integrert del ved fastsettelsen av den effektive renten. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Forsikringstekniske avsetninger

De forsikringstekniske avsetningene består av premiereserve, tilleggsavsetninger, risikoutjevningfond, premiefond og pensjonistenes overskuddsfond.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien (diskontert med grunnlagsrente) av de totale pensjonsforpliktelser med fradrag av kontantverdien av fremtidige premier.

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten er det anledning til å foreta tilleggsavsetninger. Tilleggsavsetninger kan benyttes til å dekke renteunderskudd i forhold til garantert avkastning, men kan ikke dekke negativ avkastning.

Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier i henhold til skatteloven. I tillegg inneholder fondet overskuddsmidler som er tilført ordningen.

Pensjonistenes overskuddsfond

Fondet består av årets overskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling. Det skal benyttes som engangspremie til å øke ytelsene til pensjonistene.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år kan benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet klassifiseres under selskapsporteføljen.

Kollektiv og selskapsportefølje

Pensjonskassen har fordelt sin balanse fra og med 01.01.2008 i en kunde-portefølje og en selskaps-portefølje, etter forholdsmessig fordeling av egenkapital og forsikringstekniske avsetninger. Porteføljene er fysisk fordelt.

Inntekter og kostnader

Brutto inntektsføres premier med de beløp som forfaller i året. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet. Inntekter og kostnader knyttet til finansielle eiendeler inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom teknisk og ikke-teknisk resultat avhengig av tilhørighet til hhv kollektivporteføljen og selskapsporteføljen. Endringer i urealiserte verdier knyttet til omløpsmidler i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formueskatt. Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes som 22 % av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig verdi og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring og fremførbar godtgjørelse. Utsatt skattefordel balanseføres dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse. Verdiene av utsatt skattefordel er ikke regnskapsført.

Pensjonskasser er ikke omfattet av unntak for formuesskatt i henhold til sktl § 2-36. Formueskatt beregnes skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4. Skattesats for formueskatt er 0,3 %.

Til Styret i Skanska Norge Konsernpensjonskasse

Oslo, 20. mars 2024

Aktuarens beretning

Under henvisning til det fremlagte årsoppgjør for 2023 bekrefter jeg at *Premiereserve, Tilleggsavsetninger, Premiefond, Innskuddsfond* og *Pensjonistenes overskuddsfond* (inklusive *Reguleringsfond for Uførepensjon*) som er oppført i balanseregnskapet, er beregnet etter bestemmelsene i forsikringsvirksomhets-, foretakspensjons-, innskuddspensjons- og tjenestepensjonsloven. Det samme gjelder avsetning til *Risikoutjevningfond* i balansen og endringer i forsikringsforpliktelser i resultatregnskapet. Disponering av resultatet er foretatt i samsvar med lovens bestemmelser.

Solveig Torske Bøhmer

Lumera AS

Aktuarfunksjon

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Skanska Norge konsernpensjonskasse

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Skanska Norge konsernpensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i pensjonskassens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn

for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle pensjonskassen eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 22. mars 2024
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Johan-Herman Stene

Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-2411909

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-22 16:35:14 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 4JBB2-Q5YGE-NQ7WL-GNBQV-W0ALJ-A730W

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>